

INSTRUKCJA MINISTRA LEŚNICTWA

z dnia 11 lipca 1955 r.

W sprawie powoływania komisji szacunkowych do spraw szkód łowieckich, sposobów szacowania tych szkód i ustalania wysokości odszkodowania.

§ 1. Zgodnie z przepisami § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 1955 r. w sprawie odszkodowań za szkody wyrządzone w uprawach i plonach rolnych przez dziki, jelenie i daniela (Dz. U. Nr 18, poz. 112) prezydium gromadzkich (miejskich) rad narodowych lub rad narodowych osiedli powołują do życia komisje szacunkowe do spraw szkód łowieckich, zwane dalej „komisjami”, oraz czuwają nad właściwym działaniem komisji i terminowym załatwianiem przez nie spraw.

§ 2. Komisja składa się z przewodniczącego, powołanego przez prezydium gromadzkiej (miejskiej, osiedla) rady narodowej, oraz z dwóch członków, z których jednego wyznacza właściwy rejon lasów państwowych, a drugiego — miejscowy organ Związku Samopomocy Chłopskiej. W razie gdy szkoda powstała w uprawach kontraktowanych, w skład komisji wchodzi również przedstawiciel właściwej instytucji kontraktującej.

§ 3. Komisje szacunkowe do spraw szkód łowieckich powoływane są na jeden rok, a miejscem urzędowania komisji jest siedziba gromadzkiej (miejskiej, osiedla) rady narodowej.

§ 4. W celu zorganizowania komisji prezydium wymienionych rad narodowych powołują przewodniczącego komisji spośród osób zamieszkałych na terenie gromady (miasta, osiedla), cieszących się nieskazitelną opinią i wykazujących znajomość zagadnień rolnych. Równocześnie z powołaniem przewodniczącego komisji prezydium gromadzkich (miejskich, osiedla) rad narodowych zwrócić się do rejonów lasów państwowych, miejscowych organów Związku Samopomocy Chłopskiej i właściwych instytucji kontraktujących uprawy o zgłoszenie swych przedstawicieli, wyznaczonych na członków komisji. Osoby wyznaczone na członków komisji muszą posiadać znajomość rolnictwa w stopniu potrzebnym do właściwego pełnienia funkcji członka komisji, a ponadto dawać rękojmię bezstronnego i uczciwego pełnienia tych funkcji.

§ 5. Przewodniczący komisji po otrzymaniu z prezydium rady narodowej zgłoszenia szkody wyznacza dzień wstępnych oględzin szkody i innych czynności z nią związanych i wzywa na ten dzień członków komisji pismem według wzoru stano-

wiącego załącznik nr 1 do instrukcji oraz poszkodowanego rolnika pismem według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do instrukcji.

§ 6. 1. Zgodnie z § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 1955 r. wstępne oględziny szkody oraz szacowanie szkód w kopcach, stogach i stertach muszą być dokonane niezwłocznie. Przewodniczący komisji obowiązany jest zwołać komisję w dniu następnym po otrzymaniu zgłoszenia szkody, a w uzasadnionych przypadkach — w jednym z dni następnych. W każdym razie termin zwołania komisji nie może przekroczyć 4 dni, licząc od dnia zgłoszenia szkody.

2. Przewodniczący obowiązany jest ustalić taki termin posiedzenia (czynności) komisji, aby mogli na ten termin przybyć członkowie komisji i poszkodowany rolnik.

§ 7. Przewodniczący komisji kieruje czynnościami komisji, czuwa nad formalnym i rzeczowym biegiem postępowania oraz przestrzega porządku wyjaśnień.

§ 8. 1. Komisja w czasie swoich czynności ustala przede wszystkim, czy zgłoszenie szkody nastąpiło w ustalonym terminie (4 dni od powstania szkody lub powzięcia wiadomości o szkodzie) oraz czy została ona wyrządzona istotnie przez dziki, jelenie lub daniela i w zależności od tego dokonuje dalszych czynności bądź oddala roszczenie jako zgłoszone w późniejszym terminie lub jako nieuzasadnione.

2. Komisja ma obowiązek zwrócić uwagę na wszystkie okoliczności, mogące wpłynąć na wysokość i rozmiar szkód, a między innymi: czy uszkodzona uprawa została założona w sposób gwarantujący przeciętną wydajność plonu, tzn. czy jakość gleby odpowiada rodzajowi uprawy, czy zastosowano właściwą gęstość siewu lub sadzenia oraz czy gleba była należycie uprawiona, a siew nastąpił we właściwym terminie.

§ 9. 1. Komisja sporządza ze swych czynności protokół oględzin wstępnych szkody wyrządzonej przez dziki, jelenie i daniela według wzoru nr 3, stanowiącego załącznik do instrukcji, a następnie protokół oszacowania szkody wyrządzonej przez dziki, jelenie i daniela w uprawach rolnych oraz ustalenia wysokości odszkodowania według wzoru nr 4, stanowiącego załącznik do instrukcji, bądź protokół ustalenia i oszacowania

szkody wyrządzonej przez dziki, jelenie i daniela w zmagazynowanych plonach rolnych według wzoru nr 5, stanowiącego załącznik do instrukcji.

2. Protokoły szacunku ostatecznego szkody i ustalenia wysokości odszkodowania oraz protokoły szacunku szkód w plonach zmagazynowanych sporządza się w trzech egzemplarzach z przeznaczeniem: jeden dla poszkodowanego, jeden dla rejonu lasów państwowych i jeden pozostaje w aktach komisji. Akta komisji przechowuje się w prezydium gromadzkiej (miejskiej, osiedla) rady narodowej.

§ 10. Ustalenia rozmiaru szkód w uprawach dokonuje się następująco: uszkodzona część uprawy musi być dokładnie obmierzona dla ustalenia powierzchni, na jakiej powstała szkoda. Procent zniszczenia ustala się w stosunku do części pola, na jakiej powstała szkoda; ustalenie procentu szkody w stosunku do całej uprawy powoduje poważne błędy w ocenie. Przemnożenie powierzchni części pola, na której powstała szkoda, przez procent szkody daje powierzchnię zredukowaną, która przemnożona przez wydajność z 1 ha daje z kolei rozmiar szkody. Jako spodziewaną wydajność z 1 ha przyjmować należy wydajność przeciętną dla danej gromady dla tej klasy gruntu, na jakim szkoda powstała. Wydajność przeciętną ustalają prezydja rad narodowych, opierając się na danych, np. dla celów podatkowych.

(Przykład: Właściciel gruntu pod lasem obsiał żytem 2 ha gruntu klasy III. Dzikie zbuchtowały żyto na powierzchni 0,60 ha, przy czym na tej powierzchni (0,60 ha) żyto uległo zniszczeniu w 40% — powierzchnia zredukowana wynosi 0,24 ha. Wydajność przeciętna dla tej gromady na gruncie III kl. wynosi 18 q żyta. Rozmiar szkody wynosi: $0,24 \times 1800 = 432$ kg żyta).

§ 11. Wysokość odszkodowania za zniszczoną uprawę oblicza się w sposób następujący: ustalony w sposób podany w § 10 rozmiar szkód mnoży się przez cenę 1 kg ziemioprodu według cen ustalonych w § 11 powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 1955 r. Jeżeli szkoda powstała w uprawach roślin włókniastych oraz żyta, pszenicy, owsa i jęczmienia albo mieszanek tych zbóż, do ustalonej wartości szkody w ziarnie doliczyć należy 30% tej sumy jako równowartość zniszczonej słomy.

(Przykład: Rozmiar szkody wynosi 432 kg żyta. Rolnik został zwolniony z dostawy 200 kg żyta z tytułu szkody wyrządzonej przez zwierzynę łowną. Odszkodowanie wyniesie: 200 kg żyta po 63 zł = 126 zł, 232 kg żyta po 189 zł = 438 zł 48 gr, razem 564,48 zł plus 30% tej kwoty, czyli 164,44 zł. Ogółem odszkodowanie wynosi 733 zł 78 gr).

§ 12. Ustalenia wysokości odszkodowania za uprawy dokonuje się w zasadzie dopiero na krótko przed zbiorem plonów, przy czym rolnik zobowiązany jest zgłosić komisji chęć dokonania zbioru w takim terminie, aby przewodniczący komisji zdążył wyznaczyć realny termin czynności komisji.

§ 13. Oszacowania szkody i ustalenia wysokości odszkodowania w okresie wcześniejszym niż przed zbiorami dokonuje się tylko w przypadku, gdy szkoda zbliżona jest do pełnej wartości spodziewanych plonów (około 100%) i powstała w takim czasie, że celowe jest zaoranie zniszczonego plonu celem zastosowania ponownej uprawy, przy czym jeśli możliwe jest zastosowanie ponownej uprawy tej samej rośliny, przyjmuje się jako procent szkody w okopowych uprawianych na korzenie 25%, we wszystkich innych uprawach 50%, jeśli zaś szkoda taka powstała w okresie, kiedy można zastosować już tylko uprawę innej rośliny — przyjmuje się jako procent szkody w okopowych uprawianych na korzenie 40%, we wszystkich innych uprawach 75%.

§ 14. W razie powstania szkody omówionej w § 13 poszkodowany powinien złożyć w prezydium gromadzkiej (miejskiej, osiedla) radzie narodowej oświadczenie, że zamierza

uprawę zaorać, oraz podać, jaką roślinę zastosuje jako uprawę ponowną. Zaświadczenie zezwalające na zaoranie uprawy wydaje poszkodowanemu prezydium gromadzkiej (miejskiej, osiedla) rady narodowej. Zaświadczenie to musi zawierać oparte na protokole wstępnych oględzin szkody przez komisję, stwierdzenie przyczyny szkody, rodzaj i obszar uprawy oraz spodziewany plon z 1 ha. Na podstawie tego zaświadczenia komisja dokona obliczenia wysokości odszkodowania zgodnie z zasadami podanymi w § 13. Zaoranie uprawy kontraktowanej wymaga ponadto zgody instytucji kontraktującej.

§ 15. W razie powstania szkody zbliżonej do 100% w czasie, kiedy już nie jest celowe jej zaoranie i zastosowanie uprawy zastępczej, przyjmuje się rzeczywisty procent szkody, nie większy jednak niż 85%, uwzględniając w ten sposób oszczędzone przez poszkodowanego koszty sprzętu zniszczonej uprawy.

§ 16. 1. Ustalenie i oszacowanie szkody w plonach zmagazynowanych powinno nastąpić niezwłocznie po jej zgłoszeniu.

2. Rozmiar szkody w plonach zmagazynowanych ustala się na podstawie obmiaru objętości zniszczonego plonu oraz wagi 1 mp plonu.

3. Przy ustalaniu szkody w plonach zmagazynowanych komisja powinna zwrócić szczególną uwagę na przyczyny szkody, tj. czy szkodę istotnie spowodowały dziki, jelenie lub daniela oraz czy do powstania szkody lub jej zwiększenia nie przyczyniło się niedbalstwo lub zła wola poszkodowanego. Wysokość odszkodowania oblicza się przez mnożenie wagi zniszczonego plonu przez cenę przyjętą zgodnie z § 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 1955 r.

§ 17. Komisja wydaje orzeczenie według swego przekonania na podstawie okoliczności i faktów, które ustaliła w czasie swoich czynności. Orzeczenie komisji zapada większością głosów.

§ 18. Od orzeczenia komisji w sprawie odszkodowania nie przysługuje w myśl § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 1955 r. odwołanie, lecz rolnik może skierować sprawę na drogę sądową przeciwko właściwemu rejonowi lasów państwowych w ciągu 6 miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia.

§ 19. Wypłaty odszkodowań dokonuje właściwe nadleśnictwo, po zatwierdzeniu wysokości odszkodowania przez rejon lasów państwowych, w następujących terminach:

- 1) za szkody zmagazynowane — w ciągu miesiąca od dnia oszacowania szkody,
- 2) za szkody w uprawach — po sprzecie danej uprawy, nie później jednak niż do dnia 30 listopada,
- 3) za szkody w uprawach kontraktowanych, z których plony są skupowane przez jednostki kontraktujące w terminach późniejszych — w terminie skupu,
- 4) w razie zaorania uszkodzonej uprawy dla dokonania uprawy zastępczej poszkodowanemu na jego wniosek należy wypłacić zaliczkę w wysokości $\frac{2}{3}$ przyznanego odszkodowania w terminie dwóch tygodni od oszacowania szkody.

§ 20. Rejon lasów państwowych przed zatwierdzeniem wysokości odszkodowania ma obowiązek sprawdzić, czy obliczeń dokonano prawidłowo pod względem rachunkowym, czy sposób obliczenia jest zgodny z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 1955 r. oraz niniejszą instrukcją oraz czy przyjęte przez komisję ceny są zgodne z cenami urzędowo stwierdzonymi przez prezydium rady narodowej, a wydajność z 1 ha zgodna z wydajnością urzędowo stwierdzoną. W razie niewłaściwego oszacowania szkody łowieckiej przez komisję rejon lasów państwowych przesyła protokół oszacowania

szkody do prezydium gromadzkiej (miejskiej, osiedla) rady narodowej z wnioskiem o przekazanie go do komisji w celu oddania rewizji zakwestionowanych ustaleń i wydania nowego orzeczenia.

§ 21. Dla umożliwienia rejonowi lasów państwowych stwierdzenia zgodności przyjętych przez komisję cen i wydatności prezydium gromadzkich (miejskich, osiedla) rad naro-

dowych wydadzą przedstawicielowi rejonu lasów państwowych, wchodzącemu w skład komisji szacunkowej, urzędowo stwierdzone ceny i wydajność oraz informować go będą o wszelkich zmianach w tym zakresie.

Minister Leśnictwa: J. Dąb-Kocioł

Załączniki do instrukcji Ministra Leśnictwa z dnia 11 lipca 1955 r. (poz. 866).

Załącznik nr 1,

....., dnia, 195...r.

M. p. rady narodowej
Komisja Szacunkowa
do Spraw Szkód Łowieckich
Nr

Do
Ob.
zamieszkałego w

W związku ze zgłoszoną w dniu szkodą w uprawach rolnych (plonach zmagazynowanych), stanowiących własność Ob., zamieszkałego w wzywam Obywatela jako członka Komisji do przybycia w dniu na godz. do celem wzięcia udziału w oględzinach wstępnych szkody (oszacowaniu szkody i ustaleniu rozmiaru odszkodowania).

Przewodniczący Komisji
(podpis)

Załącznik nr 2,

....., dnia, 195...r.

M. p. rady narodowej
Komisja Szacunkowa
do Spraw Szkód Łowieckich
Nr

Do
Ob.
zamieszkałego w

W związku ze zgłoszoną przez Obywatela w dniu szkodą w uprawach rolnych (plonach zmagazynowanych) wzywam Obywatela do stawienia się w dniu o godzinie w miejscu szkody w celu udzielenia potrzebnych wyjaśnień Komisji Szacunkowej do Spraw Szkód Łowieckich. W razie niemożności przybycia osobiście powinien stawić się dorosły członek rodziny Obywatela.

Zgodnie z § 7 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 1955 r. w sprawie odszkodowań za szkody, wyrządzone w uprawach i plonach rolnych przez dziki, jelenie i daniela (Dz. U. Nr 18, poz. 112), nieobecność Obywatela lub dorosłego członka jego rodziny nie wstrzymuje czynności Komisji.

Przewodniczący Komisji
(podpis)

Załącznik nr 3.

Województwo	Okręg Lasów Państwowych
Powiat	Rejon Lasów Państwowych
Gromada	Nadleśnictwo

PROTOKÓŁ OGŁĘDZIN WSTĘPNYCH SZKODY WYRZĄDZONEJ PRZEZ DZIKI, JELENIE I DANIELE

Dnia 195 . . r. Komisja Szacunkowa do Spraw Szkód Łowieckich przy Prezydium w składzie:

- 1) przewodniczący Komisji)
- 2) przedstawiciel Rejonu Lasów Państwowych)
- 3) przedstawiciel Związku Samopomocy Chłopskiej)
- 4) przedstawiciel
(podać nazwę instytucji kontraktującej)

w obecności poszkodowanego ob.
zamieszkałego (członka rodziny poszkodowanego ob.)
dokoła oględzin szkód wyrządzonych przez zwierzynę łowną w płonach rolnych poszkodowanego.

Komisja stwierdziła, co następuje:

- 1) data stwierdzenia szkody przez poszkodowanego
- 2) data zawiadomienia o szkodzie Prezydium Rady Narodowej
- 3) rodzaj uprawy
- 4) rodzaj (klasa) gleby
- 5) powierzchnia całej uprawy ha
- 6) powierzchnia uszkodzona ha
- 7) szkoda wyrządzona przez
(podać nazwę zwierzyny)
- 8) procent zniszczenia na powierzchni uszkodzonej
- 9) powierzchnia zredukowana ha
- 10) uwagi członków Komisji

Ostateczne oszacowanie rozmiaru szkody i ustalenie wysokości odszkodowania zostanie dokonane przed zborem ziemiopłodu pod warunkiem, że poszkodowany zawiadomi Prezydium Rady Narodowej w o dacie zamierzonego zbioru na dni wcześniej.

Podpisy:

przewodniczącego Komisji
przedstawiciela Rejonu Lasów Państwowych
przedstawiciela Związku Samopomocy Chłopskiej
przedstawiciela
(podać nazwę instytucji kontraktującej)

Załącznik nr 4.

Województwo Okręg Lasów Państwowych
 Powiat Rejon Lasów Państwowych
 Gromada Nadleśnictwo

PROTOKÓŁ OSZACOWANIA SZKODY WYRĄDZONEJ PRZEZ DZIKI, JELENIE I DANIELE W UPRAWACH ROLNYCH ORAZ USTALENIA WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

Dnia 195 . . . r. Komisja Szacunkowa do Spraw Szkód Łowieckich przy Prezydium w składzie:

- 1) przewodniczący Komisji
- 2) przedstawiciel Rejonu Lasów Państwowych
- 3) przedstawiciel Związku Samopomocy Chłopskiej
- 4) przedstawiciel
 (podać nazwę instytucji kontraktującej)

w obecności poszkodowanego ob.
 zamieszkałego (członka rodziny poszkodowanego ob.)
 dokonała szacunku szkód i ustalenia wysokości odszkodowania za szkody, wyrządzone przez zwierzyne łowną w uprawach rolnych poszkodowanego.

Komisja stwierdziła, co następuje:

- 1) data stwierdzenia szkody
- 2) data zawiadomienia o szkodzie Prezydium Rady Narodowej
- 3) data wstępnych oględzin szkody
- 4) rodzaj uprawy
- 5) rodzaj (klasa) gleby
- 6) powierzchnia całej uprawy ha
- 7) powierzchnia uszkodzona ha
- 8) szkoda wyrządzona przez
 (podać nazwę zwierzyny)
- 9) procent zniszczenia na powierzchni uszkodzonej
- 10) powierzchnia zredukowana ha
- 11) wydajność z 1 ha q
- 12) strata plonu głównego q
- 13) wartość zniszczonego plonu zł
- 14) wartość słomy zł
- 15) łączna wysokość odszkodowania zł (słownie zł)
- 16) uwagi członków Komisji

Ustalone odszkodowanie zostanie wypłacone poszkodowanemu przez Nadleśnictwo
 po zatwierdzeniu wysokości sumy odszkodowania przez Rejon Lasów Państwowych w

Podpisy:

- przewodniczącego Komisji
- przedstawiciela Rejonu Lasów Państwowych
- przedstawiciela Związku Samopomocy Chłopskiej
- przedstawiciela
 (podać nazwę instytucji kontraktującej)

Rejon Lasów Państwowych w zatwierdza wysokość odszkodowania, ustaloną powyższym protokołem*) — zmienia wysokość odszkodowania wobec na sumę zł

Zezwala się wypłacić ob. sumę zł (słownie zł) tytułem odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez zwierzynę łowną.

Dyrektor Rejonu Lasów Państwowych

. dnia 195 r.

(podpis)

*) Niepotrzebne skreślić.

Załącznik nr 3

Województwo Okręg Lasów Państwowych
Powiat Rejon Lasów Państwowych
Gromada Nadleśnictwo

PROTOKÓŁ USTALENIA I OSZACOWANIA SZKODY WYRZĄDZONEJ PRZEZ DZIKI, JELENIE I DANIELE
W ZMAGAZYNOWANYCH PŁONACH ROLNYCH

Dnia 195 r. Komisja Szacunkowa do Spraw Szkod Łowieckich przy Prezydium w składzie:

- 1) przewodniczący Komisji
- 2) przedstawiciel Rejonu Lasów Państwowych
- 3) przedstawiciel Związku Samopomocy Chłopskiej
- 4) przedstawiciel
(podać nazwę instytucji kontraktującej)

w obecności poszkodowanego ob. zamieszkałego
(członka rodziny poszkodowanego ob.) dokonała szacunku i ustalenia wysokości odszkodowania za szkodę wyrządzone przez zwierzynę łowną w zmagazynowanych płonach rolnych poszkodowanego.

Komisja stwierdziła, co następuje:

- 1) data stwierdzenia szkody przez poszkodowanego
- 2) data zawiadomienia o szkodzie Prezydium Rady Narodowej
- 3) rodzaj płonu
- 4) sposób zmagazynowania
- 5) odległość miejsca zmagazynowania od lasu od zabudowań
- 6) sposób zabezpieczenia od szkody
- 7) szkoda wyrządzona przez
(podać nazwę zwierzyny)
- 8) objętość zniszczonego płonu mp
- 9) waga 1 mp zmagazynowanego płonu kg
- 10) ceną płonu zł za 100 kg
- 11) wartość zniszczonego płonu zł (słownie zł)
- 12) uwagi członków Komisji

Ustalone niniejszym protokołem odszkodowanie zostanie wypłacone poszkodowanemu przez Nadleśnictwo
. po zatwierdzeniu wysokości sumy odszkodowania przez Rejon Lasów Państwowych w

Podpisy:

przewodniczącego Komisji
przedstawiciela Rejonu Lasów Państwowych
przedstawiciela Związku Samopomocy Chłopskiej
przedstawiciela
(podać nazwę instytucji kontraktującej)

Rejon Lasów Państwowych w, zatwierdza wysokość odszkodowania ustaloną powyższym
protokołem*) — zmienia wysokość odszkodowania wobec*)
na sumę zł

Zezwala się wypłacić ob. sumę zł (słownie zł)
tytułem odszkodowania za zniszczone przez zwierzynę łowną plony zmagazynowane.

Dyrektor Rejonu Lasów Państwowych

. dnia 195 . . . r.

(podpis)

*) Niepotrzebne skreślić.